

*Койнаш Т. А., ст. гр.Фк-11-1
Науковий керівник:
к.е.н., асис. Доценко О. Ю.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий
університет», м. Дніпропетровськ, Україна)*

ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ НАДІЙНОСТІ ТА ЛІКВІДНОСТІ БАНКУ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ КРИЗИ

Розвиток економіки країни та вдосконалення ринкового механізму функціонування зумовлює необхідність трансформації та вдосконалення банківської системи. В цьому аспекті головним завданням є забезпечення стабільності та надійності банківських установ, що обслуговують економічні процеси в країні. Метою дослідження є розкриття економічного змісту поняття «надійність» та «ліквідність» банку, відобразити їх взаємодію та зв'язок з іншими категоріями такими як: «стійкість», «стабільність»; дослідити фактори, що впливають на ліквідність, надійність та стійкість банків, а також визначити характер їх впливу.

Ліквідність банку - це здатність банку забезпечити своєчасне виконання своїх грошових зобов'язань, яка визначається збалансованістю між строками і сумами погашення розміщених активів та строками і сумами виконання зобов'язань банку, а також строками та сумами інших джерел і напрямків використання коштів (надання кредитів, інші витрати). У той час, надійність банку - це його здатність виконати свої зобов'язання перед клієнтами вчасно та в повному обсязі, залежить від багатьох факторів, і для кожного суб'єкта вони індивідуальні [1].

Надійність комерційного банку формується під впливом багатьох факторів. В економічній літературі вони поділяються на зовнішні та внутрішні. До зовнішніх факторів відносимо: економічні, фінансові, політичні, соціальні та форс-мажорні. Внутрішні фактори впливають на рівень надійності банківської установи, які поділяємо на три групи: якість фінансового менеджменту, якість організаційного менеджменту та маркетингу в банку. До факторів, що

визначають стан фінансового менеджменту, належать якість управління активами, зобов'язаннями, власним капіталом, рівень ліквідності, рентабельності та платоспроможності. Друга група внутрішніх факторів визначає якість організаційного менеджменту банку, а саме: організацію систем контролю та безпеки в банку, якість управління персоналом, рівень розвитку інформаційних технологій, компетентність керівників, характер взаємовідносин з інсайдерами. Третя група факторів впливає на надійність банку і діє з середини, формує якість маркетингу. До них відносимо якість процесу планування в банку; конкурентоспроможність банківських продуктів; якість системи просування банківських продуктів. Крім того, ці фактори визначають конкурентоспроможність банку, що є важливою складовою його надійності [2].

Фінансова стійкість повинна бути не лише короткочасним досягненням банків, а й стратегією їхнього розвитку. На думку економістів, зменшення рівня фінансової стійкості банку можуть впливати наступні фактори: зниження якості банківських активів; втрата довіри з боку вкладників; зниження ліквідності; складнощі із залученням нових інвестицій, зумовлені кризовими явищами на європейських фінансових ринках та зниженням кредитних рейтингів значної частини українських банків [3, с. 29-30].

За результатами теоретичного дослідження слід зробити висновок, що поняття надійності та ліквідності мають досить складне теоретичне обґрунтування та в умовах економічної кризи потребують подальшого розвитку та вивчення з урахуванням зовнішніх та внутрішніх факторів впливу, що сприятиме підвищенню прибутковості банку, контролю ліквідності на достатньому рівні.

Список літератури:

1. Кочетков В. М. Забезпечення фінансової стійкості сучасного комерційного банку: теоретико-методологічні аспекти: [монографія] / В.М. Кочетков. — К.: КНЕУ, 2002. — 238 с.
2. Аналіз банківської діяльності: [підручник] / А.М. Гарасимович, М.Д. Алексеєнко, І.М. Парасій-Вергуненко та ін.; За ред. А.М. Гарасимовича. — К.: КНЕУ, 2003.- С. 436.
3. Пацера М. Світова фінансова криза та її наслідки для банківської системи України / М. Пацера // Вісник НБУ. — 2009. — №1. — С. 28-33